

gericht aan alle instanties die gerechtigd zijn om multidisciplinaire verslagen af te leveren

Nota inzake begeleiding door de MDT's bij de invulling van de vragenlijst wettelijke subrogatie en cumul

I. Probleem-en doelstelling

Artikel 14 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap stelt dat het VAPH geen tegemoetkomingen kan verlenen aan personen die reeds een vergoeding hebben gekregen overeenkomstig een andere wettelijke, decretale of reglementaire bepaling, voor zover die vergoeding dezelfde schade dekt én is toegekend uit hoofde van dezelfde handicap.

Zolang de persoon die aanspraak maakt op een vergoeding op grond van een andere regeling nog geen vergoeding heeft ontvangen kan het VAPH niettemin tegemoetkomingen verlenen. Het VAPH kan zich vervolgens tot de instantie richten die volgens de andere regeling moet betalen om de door het VAPH betaalde tegemoetkomingen terug te vorderen.

Om deze decretale bepalingen te kunnen toepassen moet het VAPH over de nodige informatie beschikken. Artikel 3 van Besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991 betreffende de inschrijving bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap stipuleert daarom dat de persoon met een handicap, die het VAPH om ondersteuning vraagt, alle nodige info moet bezorgen (o.a. de omstandigheden van het schadegeval waar de persoon met een handicap het slachtoffer was, de raadsman van de persoon met een handicap, de verzekeringsmaatschappij/fonds die de persoon met een handicap moet vergoeden of heeft vergoed en de stand van zaken van het schadedossier.)

Het VAPH heeft hiervoor een vragenlijst opgesteld. Momenteel wordt deze vragenlijst opgestuurd door de Provinciale Afdeling (PA) naar de persoon met een handicap, als ze vermoeden dat de persoon aanspraak kan maken op vergoedingen op grond van een andere regeling. De PA baseert zich hierbij doorgaans op een vermelding over de oorzaak van de stoornis in het MDV.

Na ontvangst van de vragenlijst beslist de PA om het dossier al dan niet over te maken aan de juridische cel voor verdere afhandeling. Wanneer de juridische cel over alle relevante gegevens beschikt, adviseert zij aan de PA of er al dan niet een beslissing kan worden genomen over de zorgvragen. De juridische cel volgt dan het dossier verder op.

Deze procedure heeft echter veel nadelen:

1. De PA beschikt vaak over onvoldoende info om uit te maken of het al of niet zinvol is om een vragenlijst te laten invullen. Het gevolg daarvan is dat sommige dossiers door de mazen van het net glijpen. Dit is niet in het voordeel van de persoon met een handicap, want het VAPH kan haar tussenkomsten terugvorderen van de persoon met een handicap indien later ontdekt wordt dat hij/zij reeds was vergoed voor dezelfde ondersteuning.
2. Het VAPH stelt vaak vast dat de vragenlijst onvolledig is ingevuld of zelfs niet wordt teruggestuurd. Dit kan tot gevolg hebben dat de behandeling van de zorgvragen van de persoon met een handicap

vertraging oploopt, want het VAPH kan de zorgvragen pas verder behandelen wanneer de vragenlijst volledig ingevuld is teruggestuurd. De persoon met een handicap heeft immers een wettelijke informatie-en medewerkingsplicht overeenkomstig artikel 3 van het Inschrijvingsbesluit..

Om deze redenen is het VAPH van oordeel dat het wenselijk is dat de multidisciplinaire teams (MDT's) hierin eveneens een rol opnemen.

Het VAPH is van oordeel dat de multidisciplinaire teams perfect geplaatst zijn om dit te doen, omdat zij sowieso de opdracht hebben om personen met een handicap die een vraag aan het VAPH stellen te ondersteunen door de opmaak van een multidisciplinair verslag (MDV).

Er wordt bijgevolg aan de MDT's gevraagd om bij de opmaak van een multidisciplinair verslag mede op te volgen of de persoon die een aanvraag om ondersteuning indient bij het VAPH op grond van een andere regeling aanspraak zou kunnen maken op vergoedingen die een zelfde soort nood aan ondersteuning dekken. De oorzaak van de handicap is hierbij een eerste indicatie.

Indien het MDT vaststelt dat dit inderdaad het geval is kan de persoon gevraagd worden of reeds een vragenlijst werd ingevuld. Als dit nog niet is gebeurd kan het MDT samen met de persoon met de vragenlijst invullen.

De voordelen van deze werkwijze zijn de volgende:

Het VAPH is van oordeel dat de doorlooptijd voor de behandeling van deze dossiers verbeterd zal worden omdat:

- de vragenlijsten van meet af aan volledig worden ingevuld;
- ze sneller dan nu het geval is aan de PA worden geleverd.

De PA zal de dossiers vlugger kunnen overmaken aan de juridische cel voor verder onderzoek en deze zal minder bijkomend onderzoek moeten doen alvorens een advies te verlenen over de te nemen beslissing.

De rol van de MDT's bij de invulling van de vragenlijst wordt ook gecommuniceerd aan de persoon met een handicap via een informatiebrochure. In hoofdstuk V wordt deze brochure kort toegelicht.

Om bijstand te kunnen verlenen bij de invulling van de vragenlijst is het noodzakelijk dat de MDT's voldoende kennis hebben over het toepassingsgebied, de draagwijdte, de praktische toepassing van wat wordt genoemd de cumulregeling en wettelijke subrogatie.

In deze infonota worden daarom de begrippen cumulverbod en wettelijk subrogatierecht nader toegelicht.

Vervolgens wordt er een overzicht gegeven van de meest voorkomende gevallen waarin er sprake kan zijn van cumul en wettelijk subrogatie samen met vermelding van de organisaties of instanties die in deze gevallen doorgaans de vergoedingen krachtens andere regelingen uitbetalen. De opsomming van de schadegevallen respecteert de volgorde van vraag 1 van de vragenlijst.

Daarna worden de overige vragen toegelicht.

Tenslotte volgt een korte toelichting over de infobrochure aan de persoon met een handicap en praktische info inzake de vragenlijst.

In bijlage vindt u de tekst van de infobrochure en de vragenlijst terug.

II. Cumulverbod, verschilregel en wettelijke subrogatie

A. Cumulverbod

Een persoon met een handicap kan een tegemoetkoming van het VAPH niet cumuleren met vergoedingen die hij zou gekregen hebben op grond van een andere regeling.

Er is slechts sprake van cumul als de vergoeding dezelfde schade dekt en uit hoofde van dezelfde handicap wordt gegeven.

Twee voorbeelden:

1. Een persoon verwerft een motorische handicap als gevolg van een verkeersongeval. Degene die verantwoordelijk wordt gesteld voor het ongeval zal de schade berokkent aan de persoon met een handicap moeten vergoeden. De schade bestaat onder meer uit het feit dat de woning van de persoon moet worden aangepast en dat bijvoorbeeld een kokerlift moet worden geplaatst. De verzekeringsmaatschappij betaalt een bedrag voor de plaatsing van een kokerlift. Deze persoon kan geen tegemoetkoming krijgen van het VAPH voor een kokerlift.
2. Een persoon met een visuele handicap verwerft een motorische handicap als gevolg van een ongeval en ontvangt van de verzekeringsmaatschappij een geldsom ter vergoeding van de geleden schade. Deze persoon vraagt nadien een brailleleesregel bij het VAPH. Het VAPH kan hiervoor een tegemoetkoming verlenen. De vergoedingen die de verzekeringsmaatschappij heeft betaald werden betaald uit hoofde van een andere handicap met name de motorische handicap.

De tussenkomsten van het VAPH zijn residuair ten aanzien van de vergoedingen krachtens andere regelingen. Dit wil zeggen dat de persoon altijd eerst de mogelijkheid moet onderzoeken om een vergoeding te krijgen op grond van de andere regeling. Hij moet dus steeds een aanvraag indienen bij de organisatie of instantie die de vergoedingen op grond van de andere regeling betaald.

B. Verschilregel

Indien de vergoeding die de persoon op grond van een andere regeling kan krijgen lager is dan de tussenkomst van het VAPH, dan moet het VAPH het verschil betalen. De persoon met een handicap mag immers geen lagere tussenkomst krijgen dan de tussenkomst die hij zou hebben gehad van het VAPH, mocht zijn handicap een andere oorzaak hebben (b.v. aangeboren, ziekte).

Een voorbeeld:

Een persoon is slachtoffer van een verkeersongeval. De verzekeringsmaatschappij van de persoon die verantwoordelijk is voor het ongeval zal hem dan een schadevergoeding betalen. Hierin zit een vergoeding begrepen ten belope van 1400 euro voor de aanpassing aan de auto waarbij de remmen en gas op het stuur geplaatst worden.

De persoon met een handicap dient een aanvraag in bij het VAPH om een tegemoetkoming in deze kosten. De regelgeving van het VAPH voorziet hiervoor een bedrag van 1 595,85 euro. De plaatsing van gas en remmen aan het stuur kost in werkelijkheid 1600 euro.

De schadevergoeding van de verzekeringsmaatschappij is hier lager is dan de tussenkomst van het VAPH. Het VAPH legt het verschil van 195,85 euro (1 595,85 euro - 1 400 euro) bij. De overige 4,15 euro is ten laste van de persoon zelf.

C. Wettelijke subrogatie

Een persoon kan tegemoetkomingen van het VAPH niet cumuleren met vergoedingen van andere organisaties of instanties.

Het is mogelijk dat een persoon met een handicap recht heeft op vergoedingen van een andere organisatie of instantie die in cumul treden met de tegemoetkomingen die hij bij het VAPH vraagt, maar dat de uitbetaling van deze vergoedingen nog niet heeft plaatsgevonden.

Het VAPH kan in dit geval de gevraagde tegemoetkomingen toekennen. Het VAPH betaalt in dit geval in afwachting van de betaling door de andere organisatie of instantie.

Het VAPH treedt dan in de rechten en rechtsvorderingen van de aanvrager ten aanzien van de andere organisatie of instantie. Dit wordt wettelijke subrogatie genoemd. Het betekent dat het VAPH de tegemoetkomingen die zij heeft betaald kan terugvorderen bij de andere organisatie of instantie die een vergoeding kan toekennen voor eenzelfde ondersteuning.

Een slachtoffer van een verkeersongeval bijvoorbeeld moet soms jaren wachten voor hij effectief een schadevergoeding krijgt.

Het cumulverbod mag niet tot gevolg hebben dat de persoon met een handicap gedurende deze periode in de kou blijft staan.

III. Schadegevallen

De vraag is nu in welke gevallen een persoon met een handicap niet alleen bij het VAPH maar ook bij andere instanties of organisaties een vergoeding kan krijgen voor de ondersteuning die hij nodig heeft als gevolg van zijn handicap.

Dit zijn immers de gevallen waarin er een cumul van vergoedingen mogelijk is.

De opsomming die hierna wordt gegeven is niet limitatief.

Het is best de vragenlijst toch in te vullen bij twijfel over de toepassing van wettelijke subrogatie/cumul. Ook wanneer de aanvrager van mening is dat zijn/haar handicap niet in oorzakelijk verband staat met zijn/haar schadegeval van bijvoorbeeld jaren geleden, is het toch best de vragenlijst in te vullen. Dit bespaart veel tijd, want het is toch mogelijk dat het VAPH bij twijfel informatie zal opvragen over het schadegeval van jaren geleden.

Het is de bedoeling dat de aanvrager in de vragenlijst aangeeft welk soort schadegeval van toepassing is, en dan de corresponderende rubriek invult.

Onderstaande opsomming van de schadegevallen volgt de volgorde van vraag 1 van de vragenlijst.

A. Verkeersongeval

Als de persoon een handicap heeft verworven als gevolg van een verkeersongeval is het mogelijk dat hij van één van onderstaande organisaties of instanties een vergoeding ontvangt voor de schade die hij heeft geleden, onder andere een vergoeding voor de ondersteuning die hij als gevolg van zijn handicap nodig heeft.

1. B.A.-motorrijtuigenverzekeraar voluit burgerlijke aansprakelijkheid

Als de persoon met een handicap een zwakke weggebruiker was, bedoeld wordt een voetganger, fietser of inzittende van een motorvoertuig, dan zal de eigenaar, houder of bestuurder van de betrokken motorvoertuigen de schade moeten vergoeden.

Indien de persoon met een handicap, slachtoffer van het ongeval, zelf bestuurder was van een motorvoertuig, dan moet de persoon die verantwoordelijk is voor het ongeval de schade vergoeden.

De wet verplicht de eigenaars van een motorrijtuig, dat wordt gebruikt om zich op de openbare weg te begeven of op terreinen die voor het publiek toegankelijk zijn of slechts voor een bepaald aantal personen die het recht hebben om er te komen, om een verzekering aan te gaan die hun burgerlijke aansprakelijkheid dekt.

Het is verzekeraar burgerlijke aansprakelijkheid motorrijtuigen die zich bezighoudt met dergelijke verzekeringen.

In principe moet de verantwoordelijke derde voor het ongeval, en bijgevolg zijn verzekeringsmaatschappij, de volledige schade vergoeden die het slachtoffer heeft opgelopen tengevolge het ongeval.

De schadevergoeding die het slachtoffer van een verkeersongeval ontvangt, kan bijgevolg in cumul komen met alle ondersteuning waarvoor het VAPH bevoegd is, dus zowel materiële bijstand (hulpmiddelen en aanpassingen), ondersteuning door een voorziening of een persoonlijke-assistentiebudget (PAB).

2. Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds (GMWF)

Bij bepaalde verkeersongevallen veroorzaakt door een motorvoertuig, zal het GMWF de schade moeten vergoeden.

Dit is het geval in volgende situaties:

- De B.A.-motorrijtuigenverzekeraar die voor vergoeding moet instaan is insolvabel;
- Het ongeval is veroorzaakt door een toevallig feit waardoor de bestuurder die het ongeval heeft veroorzaakt vrijuit gaat en niet de plicht heeft om een schadevergoeding te betalen;
- De bestuurder die het ongeval heeft veroorzaakt heeft zich van het motorvoertuig meester gemaakt door diefstal, geweld of heling;
- Het uitblijven van een antwoord van de verzekeringsonderneming of schaderegelaar binnen de drie maanden na indiening van een verzoek tot schadevergoeding;
- Het voertuig die het ongeval heeft veroorzaakt kan niet geïdentificeerd worden (b.v. vluchtmisdrijf);
- De verzekeringsonderneming kan binnen de twee maanden na het ongeval niet worden geïdentificeerd of geen enkele B.A.-motorrijtuigverzekeraar is tot vergoeding gehouden omdat de vergoedingsplicht niet werd nageleefd.

B. Arbeids(weg)ongeval

Een arbeidsongeval is een plotselinge gebeurtenis die een lichamelijk letsel veroorzaakt en die voorvalt tijdens en door het feit van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst.

Ook een ongeval van en naar het werk is een arbeidsongeval. Dit wordt een arbeidswegongeval genoemd.

1. Privé-sector

a. Arbeidsongevallenverzekeraar

Elke werkgever is verplicht zijn personeel te verzekeren tegen het risico arbeidsongevallen.

In eerste instantie is het de arbeidsongevallenverzekeraar die de schade tengevolge het ongeval moet vergoeden.

De arbeidsongevallenverzekeraar vergoedt de materiële bijstand die noodzakelijk is ingevolge het arbeidsongeval en keert een vergoeding voor hulp van derden uit ingeval de persoon met een handicap nood heeft aan hulp van derden tengevolge zijn arbeidsongeval.

b. Fonds voor Arbeidsongevallen

Bij arbeidsongevallen is het zo dat in sommige gevallen het Fonds voor Arbeidsongevallen voor vergoeding dient in te staan en niet de arbeidsongevallenverzekeraar.

Dit is het geval wanneer het gaat om een arbeidsongeval van voor 1 januari 1988. Indien de persoon met een handicap nu nood heeft aan materiële bijstand tengevolge het arbeidsongeval, dient de vraag om tussenkomst voor dit hulpmiddel worden voorgelegd aan het Fonds voor Arbeidsongevallen.

Het Fonds voor Arbeidsongevallen treedt ook op als vergoedingsfonds ingeval de werkgever geen geldige arbeidsongevallenverzekering heeft afgesloten.

2. Publieke sector

a. Werkgever

In principe staan overheidsdiensten zelf in voor de vergoeding in het kader van een arbeidsongeval.

Sommige overheidsdiensten beschikken echter over de mogelijkheid om een herverzekeringscontract af te sluiten dat de gedeeltelijke of volledige vergoedingsplicht dekt.

Indien er een verzekeringsmaatschappij optreedt is het dus aan te raden de gegevens van deze maatschappij in te vullen (vraag 11 en 16).

De regelgeving inzake arbeidsongevallen in de publieke sector voorziet vergoedingen voor materiële bijstand en hulp van derden, analoog als in de private sector dus.

b. Medex (voorheen AGD)

Medex staat voor Bestuur van de Medische Expertise en staat in voor de vergoeding van materiële bijstand van personeel die in dienst is van sommige overheden, bijvoorbeeld personeel van de federale en Vlaamse Overheidsdiensten en Raad van State.

3. Militairen

a. FOD Defensie, Sectie tarificatie

Indien er sprake is van een arbeidsongeval tijdens een tewerkstelling als militair, dan zal de FOD Defensie, Sectie tarificatie, instaan voor de vergoeding van sommige hulpmiddelen en aanpassingen indien er een oorzakelijk verband is tussen het arbeidsongeval en de nood aan deze ondersteuning.

b. Pensioendienst voor de Overheidssector

Bij een arbeidsongeval van een militair betaalt de Pensioendienst voor de Overheidssector soms een vergoeding voor hulp van derden.

4. Bijzonderheden

a. vergoeding van een B.A. verzekeraar

Indien er bij arbeidsongeval ook een derde aansprakelijke partij betrokken is (b.v. een arbeidswegongeval), dan heeft de persoon met een handicap ook recht op vergoeding vanwege de B.A.-motorrijtuigenverzekeraar van de aansprakelijke derde. Het is belangrijk dat deze verzekeraar, naast de arbeidsongevallenverzekeraar, door de persoon met een handicap wordt aangesproken. De arbeidsongevallenverzekeraar moet immers niet alle schade vergoeden. Dit is bijvoorbeeld het geval bij hulp van derden. In de arbeidsongevallenwetgeving is de vergoeding voor hulp van derden forfaitair bepaald. Het is dus mogelijk dat de werkelijke kost voor hulp van derden tengevolge het schadegeval groter is. Het surplus dient de persoon met een handicap te vorderen van de B.A.-motorrijtuigenverzekeraar.

b. Aanvraag na een definitieve regeling

Bij arbeidsongevallen is het ook belangrijk om weten dat voor wat betreft hulpmiddelen en aanpassingen, de arbeidsongevallenverzekeraar/fonds voor arbeidsongevallen, de materiële bijstand ten laste moet nemen die *op elk ogenblik* noodzakelijk is ingevolge het arbeidsongeval.

Voor wat betreft de privé-sector is voorgaande regel ingeschreven in de wetgeving. Voor wat betreft de publieke sector is dit niet het geval, maar wordt dit soms toch op dezelfde manier toegepast.

Het is daarom best dat de persoon met een handicap die het slachtoffer werd van een arbeids(weg)ongeval, in alle gevallen ook na regeling van het arbeidsongeval meteen zijn vraag om tussenkomst voor materiële bijstand stelt aan de arbeidsongevallenverzekeraar/fonds voor arbeidsongevallen. Het VAPH zal alleszins het bewijs opvragen dat deze aanvraag is gebeurd vooraleer de zorgvragen voor materiële ondersteuning te behandelen.

Het is dan ook aan te raden dat het MDT de persoon met een handicap hierop wijst en hem aanspoort zijn vraag om tussenkomst voor materiële bijstand te richten tot de arbeidsongevallenverzekeraar/fonds voor arbeidsongevallen. Ingeval dit al is gebeurd, kan het bewijs van deze aanvraag meteen bij de vragenlijst worden gevoegd. Dit zal de behandeling van de zorgvragen zeker versnellen.

C. Beroepsziekte

Een ziekte wordt in België beschouwd als een beroepsziekte indien deze ziekte te wijten is aan een risico waaraan het slachtoffer gedurende zijn beroepsloopbaan werd blootgesteld, en deze ziekte:

- ofwel voorkomt op de lijst van de erkende beroepsziekten;
- ofwel veroorzaakt is door het beroep, op basis van een bewijslast door het slachtoffer zelf (open systeem).

Een beroepsziekte kan ook de oorzaak zijn van een handicap, bijvoorbeeld iemand die heel zijn leven in een lawaaierige omgeving heeft gewerkt kan het slachtoffer worden van doofheid.

Het slachtoffer van een erkende beroepsziekte heeft recht op een vergoeding van het Fonds voor Beroepsziekten(FBZ). Deze vergoeding kan betrekking hebben op materiële bijstand en hulp van derden en kan bijgevolg in cumul komen met de tussenkomsten van het VAPH.

Analoog als bij arbeidsongevallen, is het aan te raden dat het slachtoffer van een erkende beroepsziekte zijn vraag om tussenkomst voor materiële bijstand en/of hulp van derden voorlegt aan het Fonds voor Beroepsziekten(FBZ), voorafgaand of gelijktijdig met zijn/haar aanvraag bij het VAPH, én bovendien het VAPH op de hoogte houdt van de stand van zaken van zijn/haar dossier bij het FBZ.

Zo wordt vermeden dat het VAPH nadien toch aan de persoon met een handicap vraagt om een aanvraag te richten tot het FBZ, wat vertraging in de afhandeling van zijn/haar zorgvragen kan teweegbrengen.

D. Medische fout

Slachtoffers van een medische fout kunnen een schadevergoeding krijgen van de aansprakelijke dokter en/of ziekenhuispersoneel op grond van het aansprakelijkheidsrecht.

Vanaf 1 januari 2010 zullen slachtoffers van een medische fout de mogelijkheid krijgen om een forfaitaire schadevergoeding te bekomen van een speciaal daartoe opgericht schadefonds. Het voordeel is dan dat deze vergoeding gebeurt buiten het aansprakelijkheidsrecht om en het slachtoffer niet meer fout, schade en oorzakelijk verband tussen de fout en schade hoeft te bewijzen. Het nadeel is dat het om een forfaitaire vergoeding gaat en deze vergoeding mogelijk kleiner kan zijn dan de schadevergoeding die het slachtoffer zou kunnen krijgen binnen het aansprakelijkheidsrecht. Het slachtoffer heeft wel nog steeds de mogelijkheid om naar de rechter te stappen en om vergoeding te vragen krachtens het aansprakelijkheidsrecht, maar de twee vergoedingssystemen mogen niet gecumuleerd worden met elkaar.

De huidige vragenlijst maakt nog geen melding van voormeld schadefonds. Vanaf het moment dat dit fonds echter operationeel is, zal de vragenlijst aangepast worden en ook peilen naar een mogelijke tussenkomst van het schadefonds.

F. Andere schadegevallen

Er zijn nog tal van andere schadegevallen waarbij een derde partij aansprakelijk wordt gesteld en voor vergoeding moet instaan.

Dit is het geval bij misdrijven, waar de dader het slachtoffer schadeloos moet stellen voor de schade die deze laatste heeft opgelopen tengevolge het misdrijf.

Daarnaast kan het gaan om tal van schadegevallen waar iemand schade oploopt door een derde partij, bijvoorbeeld een valpartij op het voetpad wegens een slecht aangelegd voetpad, waar mogelijks de gemeente aansprakelijk is, of een ongeval bij een derde thuis, waar mogelijks de familiale verzekering van de aansprakelijk gestelde derde de schade zal moeten vergoeden.

In al deze gevallen moet het slachtoffer de aansprakelijke derde en mogelijks zijn/haar verzekering aanspreken voor de vergoeding van zijn/haar lichamelijke schade.

IV. Belangrijke info ikv opvolging van het schadedossier

Nadat het VAPH weet dat in een bepaald dossier wettelijke subrogatie/cumul van toepassing is, zal zij contact opnemen met de raadsman van de persoon met een handicap en de instantie die voor de vergoeding moet instaan en zo het schadedossier mee opvolgen.

Deze opvolging heeft als doel:

- zorgen dat ingeval van een medische expertise de deskundigenopdracht voldoende ruim is geformuleerd en rekening houdt met de ondersteuning waarvoor het VAPH bevoegd is. Dit is van groot belang, want de schade die de deskundige weerhoudt als noodzakelijk zal normaal worden vergoed door de instantie die wettelijk gezien moet vergoeden. Indien de deskundige niet wordt gevraagd om uitspraak te doen over de noodzakelijkheid van bepaalde schade, is het mogelijk dat de persoon met een handicap hiervoor geen vergoeding ontvangt van de andere instantie.
- zorgen dat de gevorderde schadevergoeding voldoende groot is om de werkelijke schade van de persoon met een handicap te dekken. Ingeval van ondersteuning in een voorziening bijvoorbeeld zal het VAPH de meest recente gegevens inzake de subsidiekost van deze voorziening meedelen aan de partijen, zodat de schadevergoeding voor ondersteuning in een voorziening kan berekend worden aan de hand van de gegevens verstrekt door het VAPH.
- erover waken dat er geen dubbelbetalingen gebeuren door het VAPH of de andere instantie. Zo zal het VAPH elke tussenkomst meedelen aan de andere instantie en zal het VAPH aan de andere instantie vragen om hun betalingen ook kenbaar te maken.

Wanneer er al een definitieve schaderegeling is en bijgevolg het cumulverbod kan spelen, is bepaalde informatie ook noodzakelijk voor het VAPH, zoals een kopie van de definitieve schaderegeling. Op basis van deze documenten zal het VAPH het cumulverbod toepassen en nagaan voor welke ondersteuning het VAPH al dan niet kan tussenkomen. Hoe vroeger het VAPH over deze informatie beschikt, hoe vroeger er een beslissing kan worden genomen over de zorgvragen van de persoon met een handicap.

Al de bovenstaande informatie wordt opgevraagd in de vragen 36 tot en met 39. Hieronder wordt elk van deze vragen toegelicht.

A. Vraag 36

Hier wordt verzocht om de gegevens mee te delen van de persoon of instantie die de persoon met een handicap bijstaat of heeft bijgestaan tot het bekomen van een schadevergoeding van een andere instantie.

Vaak zal het hier om een advocaat gaan, maar het kan evenzeer gaan over een vakbond of zelfs een familielid van de persoon met een handicap.

Het is handiger voor zowel het VAPH als de persoon met een handicap dat het schadedossier wordt opgevolgd via contact met een advocaat of een andere belangenbehartiger. Vaak is de persoon zelf niet volledig op de hoogte van de stand van zijn schadedossier of is de opvolging hiervan een te grote belasting. Het VAPH stuurt wel een duplicaat van de brieven aan de belangenbehartiger op naar de persoon zelf, zodat hij/zij op de hoogte is van de stappen die het VAPH onderneemt.

B. Vraag 37

Deze vraag peilt naar de stappen die de persoon met een handicap al heeft genomen om een schadevergoeding te bekomen van de andere instantie.

Hier kan bijvoorbeeld vermeld worden dat de zaak hangende is voor de rechtbank of dat er wordt getracht een minnelijke regeling te bekomen.

Er wordt gevraagd om ook alle relevante documenten bij te voegen. Het kan hier gaan om een tussenvonnis van een rechtbank, een voorstel tot minnelijke regeling, een brief waarin de verzekeringsmaatschappij haar standpunt mededeelt inzake het al dan niet ten laste nemen van bepaalde hulpmiddelen, een deskundigenverslag enz.

C. Vraag 38

Hier dient de persoon met een handicap mee te delen of er al een regeling is getroffen met de andere partij.

Indien ja, dan dient hij een kopie bij te voegen van deze regeling.

Het kan hier zowel gaan om een definitieve rechterlijke uitspraak als over een minnelijke regeling (veelal 'dading' genoemd). Inzake arbeidsongevallen wordt er vaak gesproken over 'overeenkomst-vergoeding'.

Wanneer de definitieve regeling de vorm aanneemt van een minnelijke regeling (b.v. dading), dan is vaak enkel het bedrag van de totale schadevergoeding vermeld. Hier is het belangrijk dat de schadenota wordt bijgevoegd waarin alle aparte schadeposten en de vergoeding per schadepost worden vermeld.

Het is ook mogelijk dat de aparte schadeposten op zich niet volstaan om het cumulverbod te kunnen toepassen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer er een schadepost 'hulpmiddelen' wordt vergoed. De persoon met een handicap voegt hier best een document bij waarin alle aparte hulpmiddelen worden opgesomd die zijn vergoed.

De persoon kan altijd zijn raadsman aanspreken indien hij niet meer in bezit is van voormelde documenten.

D. Vraag 39

Deze vraag peilt naar mogelijke betalingen die de verzekeringsmaatschappij of andere instantie al heeft verricht aan de persoon. Doel is om dubbele betalingen te vermijden.

Wanneer er reeds een definitieve regeling is getroffen, kan er verwezen worden naar de voorgaande vraag. Normaal zal uit het antwoord op deze vraag en de bijgevoegde stukken blijken welke betalingen er zijn gebeurd.

In het geval er nog geen definitieve regeling is, kunnen er ook al betalingen zijn gebeurd. Het is belangrijk goed te verduidelijken over welk bedrag het gaat en welke schade deze betalingen vergoeden.

Verzekeringsmaatschappijen geven vaak voorschotten, zodat het slachtoffer een deel van de tot dan gemaakte kosten kan betalen (b.v. medische kosten). Deze voorschotten ('provisies' genoemd) zijn vaak onbenoemd en worden niet toegekend voor 1 specifieke schadepost. Omdat hier niet uit te maken is welke schade er precies is vergoed, kan het VAPH haar cumulverbod niet toepassen op deze onbenoemde voorschotten. Het dient wel duidelijk vermeld te worden dat het om onbenoemde voorschotten gaat.

Het komt neittemin soms voor dat er toch benoemde voorschotten worden betaald. Zo kan de verzekeringsmaatschappij een voorschot geven voor een dringende woningaanpassing. Hierop moet het cumulverbod wel worden toegepast en kan het VAPH geen tweede keer meer tussenkomen voor dezelfde woningaanpassing.

V. Informatiebrochure voor de persoon met een handicap

Deze brochure, waarvan u in bijlage een elektronische versie kan vinden, heeft als doel de persoon met een handicap in mensentaal te informeren over de toepassing van de wettelijke subrogatie en het cumulverbod. Personen die hun handicap hebben opgelopen tengevolge een schadegeval met een derde vergoedingsdebiteur zijn immers vaak ontwetend over het feit dat ze eerst de verzekeringsmaatschappij of een andere instantie moeten aanspreken voor de vergoeding van hun schade, en dat de tussenkomsten van het VAPH residuair van aard zijn.

De brochure richt zich hoofdzakelijk tot personen die nog niet zijn erkend als persoon met een handicap bij het VAPH, maar ook voor reeds erkende personen kan deze brochure nuttig zijn.

De papieren versie van de brochure zal midden juni éénmalig worden verspreid aan tal van personen of instanties waarmee de persoon met een handicap in contact komt (b.v. ziekenhuizen, gebruikers- en belangenverenigingen...).

De brochure zal blijvend worden verspreid aan de MDT's, omdat zij ook vroeg in contact komen met de persoon met een handicap. Als wordt vastgesteld dat de oorzaak van de handicap van de aanvrager een schadegeval is waar mogelijk wettelijke subrogatie/cumul speelt, dan kan het MDT een brochure overhandigen aan de persoon met een handicap. In de brochure staan infonummers vermeld, zodat de persoon ingeval hij vragen heeft daar terecht kan. De tekst van de infobrochure vindt u in bijlage terug.

VI. Vragenlijst

De vragenlijst is in bijlage opgenomen en zal tevens zo spoedig mogelijk te downloaden zijn op de site van de MDT's.

Het VAPH vraagt om de vragenlijst handgeschreven en ondertekend door de persoon met een handicap of zijn/haar wettelijk vertegenwoordiger naar de bevoegde PA op te sturen.

Heeft u nog vragen dan kan u terecht bij:

VAPH
Juridische dienst
Sterrenkundelaan 30
1210 Brussel
T 02 225 84 83 of 02 225 84 48
F 02 225 84 05
wettelijkesubrogatie@vaph.be

Het VAPH dankt alvast de teams voor hun bereidwilligheid.

Laurent Bursens
Administrateur-generaal